

O NASZYCH PRZODKACH,
PRASŁOWIANACH, CZASACH
ZAMIERZCHŁYCH I LEGENDARNYCH

JULIA
MIŚKOWICZ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły podstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
dr Anna Araucz
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł zajęć/lekcji

O naszych przodkach, Prastłowianach, czasach zamierzchłych i legendarnych

Cele ogólne

- Słowiańskie pochodzenie Polaków i legendarne początki państwa polskiego

Cele operacyjne

Uczeń, w tym ze SPE:

- zna legendy o początkach państwa polskiego;
- zna terminy: *plemię*, *Słowianie*.

Metody/techniki/formy pracy

pogadanka, fragment filmu *Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem*, reż. J. Hoffman, mapa, praca pod kierunkiem nauczyciela, praca w grupie.

Środki dydaktyczne

tekst źródłowy, wybrane fragmenty filmu *Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem*, reż. J. Hoffman, mapa ścienna, Internet.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

1. Nauczyciel opowiada uczniom o Słowianach i plemionach słowiańskich zamieszkujących polskie ziemie.
2. Dzieli uczniów na grupy. Poleca, by w trakcie oglądania fragmentów filmu grupy zwróciły uwagę na: I – obwarowania i budowę grodu Popiela oraz charakterystykę jego mieszkańców i ich obyczajów, II – wygląd i życie codziennego mieszkańców gospodarstwa Wisza i jego sąsiadów, III – wygląd świątyni i życie mieszkańców świętej wyspy.
3. Po obejrzeniu fragmentów grupy otrzymują szczegółowe pytania, które pomogą im w opisie grodu, osady i świątyni.
4. Grupy pracują nad plakatem na dany temat. Na plakacie próbują wykonać – oprócz opisu – rysunek. Korzystają z pomocy nauczyciela, zaglądają do podręczników oraz Internetu. Następuje prezentacja prac. Nauczyciel nagradza oceną lub plusem.
5. Nauczyciel opowiada uczniom o różnych plemionach zamieszkujących ziemie polskie. Uczniowie odszukują je na mapie i odczytują nazwy. Wpisują do zeszytu.
6. W domu uczniowie piszą opowiadanie „Jeden dzień w kraju Słowian”.

Komentarz metodyczny

1. Nauczyciel nie musi stosować podręcznika. Zamiast niego może przygotować materiał w postaci źródła historycznego.

2. **Dla uczniów ze SPE** przygotowuje częściowo opowiadanie, w którym uczeń uzupełnia luki, a w klasie V dba, by uczeń ze SPE prezentował treści łatwe do przyswojenia. Nauczyciel może wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź, czytając dany materiał. W czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomaga ucznia, daje więcej czasu na przypomnienie oraz dyskretnie naprowadza. Nauczyciel premiuje samodzielność wykonania pracy. Stosuje inną formę oceny, np. pochwałę, naklejkę, ułatwienie zdobycia sprawności (opis w programie). Może pozwolić na przygotowanie części prac domowych w domu, a także na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach.
3. Projekt klasy powinien być precyzyjnie rozpisany. Uczniowie muszą wiedzieć, czego dokładnie nauczyciel od nich oczekuje, za co będzie wystawiona ocena itp. Unikniemy wtedy pytań o podstawowe informacje. Nauczyciel dla każdej grupy oprócz polecenia może przygotować pytania pomocnicze.
4. Kształcone kompetencje:
 - **w zakresie rozumienia i tworzenia informacji** – poprawność wypowiedzi uczniów, czytanie i słuchanie ze zrozumieniem, wyrażanie się w sposób precyzyjny i zwięzły;
 - **w zakresie umiejętności uczenia się** – zarządzanie własnym czasem, rozwiązywanie problemów, zdobywanie, przetwarzanie, ocenianie i przyswajanie nowych informacji;
 - **obywatelskie** – świadomość i rozumienie tożsamości kulturowej własnego kraju w interakcji z innymi kulturami oraz umiejętność zobaczenia i zrozumienia różnych punktów widzenia;
 - **w zakresie przedsiębiorczości** – kreatywność, zarządzanie i wdrażanie projektu oraz umiejętność współpracy w zespole;
 - **w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej** – świadomość dziedzictwa kulturowego Europy oraz ich miejsca w świecie, szacunek dla odmiennych kultur.
5. **Treści interdyscyplinarne:** geografia (mapa), język polski (opowiadanie), edukacja filmowa.